

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۱۰

صفحه ۱ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	الف
۰/۵	در کدام گزینه یکی از معانی ذکر شده در مقابل آن نادرست است؟ (ب) استشاره: رای زنی، مشورت، نظرخواهی (د) عتاب: سرزنش، ملامت، تندی	۱
۰/۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (الف) دیگر در آن <u>ذی‌حیاتی</u> نفس نمی‌کشد. (ب) مجلس‌آرای <u>بلامعارض</u> شده است.	۲
۰/۲۵	معنی واژه «تجربید» در اصطلاح تصوف چیست؟	۳
۰/۵	در کدام گزینه واژه‌ای به کار رفته که «هم‌آوا» دارد؟ آن را مشخص کنید. (الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق (ب) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است تا بگویم شرح درد اشتیاق مسلک مرغ گرفتار قفس هم‌چو من است	۴
۰/۵	در متن زیر دو غلط املائی وجود دارد آنها را بیابید و شکل صحیح آنها را بنویسید. «در همان بحبوحه بخوربخور که منظره فنا و ذوال غاز خدا بیامرز مرا به یاد بی‌ثباتی فلک بوقلمون و شقاوت مردم دون و مکر و فریب جهان پتیاره و وقاهت این مصطفای بدقواره انداخته بود باز صدای تلفن بلند شد. بیرون جستم و فوراً برگشته گفتم: آقای مصطفی خان، وزیر داخله شخصاً پای تلفن است و اصرار دارد دو کلمه با خود شما صحبت بدارد.»	۵
۰/۲۵	در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟ (الف) مهمان‌ها سخت در محذور گیر کرده بودند. (ج) بچه‌ها هم که انگار از دست آن زله شده بودند. (ب) چاه قدر ناجوان مردان، چاه پستان (د) دشمن عن‌غریب است که توی این دشت عملیات کند.	۶
۰/۵	در میان گروه واژه‌های زیر غلط‌های املائی را بیابید و صحیح آن را بنویسید. «محض و خالص - آلوی برغان - غرس و کاشتن - متأثر و ناراحت - ابهت و شکوه - متفائد و مجاب - ارغند و خشمگین - تناول و ظلم - شبخ و سایه موهوم - امتنا و خودداری»	۷
۰/۲۵	در کدام گزینه حذف فعل صورت نگرفته است؟ (الف) بگفت از دل شدی عاشق بدین‌سان؟ (ب) گسر آتشش دل نهفته داری (ج) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند (د) همان به کزین زشت‌کردار دل بگفت از دل تو می‌گویی من از جان سوزد جانست به جانست سوگند دیوار زندگی را زمین‌گونه یادگاران بشویم کننم چاره دل گسل	۸
۰/۷۵	در بیت زیر نوع وابسته وابسته را مشخص کنید و نمودار آن را رسم کنید. «بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟ یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است»	۹

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) همه صاحب‌دلان را پیشه این است ب) شیر مردی باید این ره را شگرف	۱۰
۰/۷۵	با توجه به بیت زیر به پرسش‌های دستوری پاسخ دهید: «صد هزاران سایه جاوید، تو گم شده بینی ز یک خورشید، تو» الف) یک جمله با اجزای «نهاد + مفعول + مسند + فعل» بیاید. ب) یک نقش تبعی در بیت مشخص کنید. ج) نوع وابسته پسین گروه مفعولی را مشخص کنید.	۱۱
۰/۵	با توجه به بیت زیر درستی یا نادرستی هر یک از گزاره‌ها را تعیین کنید. «همه عزى و جلالى همه علمى و يقينى» الف) در بیت هشت مسند به کار رفته است. ب) «همه» در بیت صفت مبهم است. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐	۱۲
۰/۵	در بیت زیر جمله پایه (هسته) و جمله پیرو (وابسته) را مشخص کنید. «سریر ملک عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد»	۱۳
۰/۲۵	در بیت زیر نشانه «ان» چه مفهومی دارد؟ «سرانجام گفت ایمن از هر دوان نه گردد مرا دل، نه روشن روان»	۱۴
۰/۲۵	در بیت زیر کدام مورد نقشی در پیدایش شیوه بلاغی ندارد؟ «چو او را بدیدند بر خاست غو که آمد ز آتش برون شاه نو» الف) تقدم فعل بر متمم ب) تقدم فعل بر نهاد ج) تقدم فعل بر مفعول	۱۵
۰/۲۵	نقش دستوری ضمیر مشخص شده را بنویسید. «می‌کارم در چشم‌ها گل نقش امید / می‌بارم بر دیده‌ها باران خورشید»	۱۶
۵	قلمرو ادبی	ب
۰/۲۵	بیت زیر را کامل کنید. «به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم .....»	۱۷
۰/۷۵	بیت پسین بیت زیر را بنویسید. «خورشید بی حفاظ نشسته به روی خاک؟ یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟»	۱۸

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۱۰

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

صفحه ۳ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. (الف) ساتتاماریا: (ب) تمهیدات:	۱۹
۰/۲۵	با توجه به متن زیر درستی یا نادرستی هریک از گزاره‌ها را تعیین کنید. «دلم می‌خواهد بر بال‌های باد بنشینم و آنچه را که پروردگار جهان پدید آورده زیر پا گذارم تا مگر روزی به پایان این دریای بی‌کران رسم.» (الف) بال‌های باد استعاره است. (ب) در این متن متناقض‌نما به کار رفته است. (ج) در متن فوق جناس وجود ندارد.	۲۰
۰/۵	مجموعه «در حیاط کوچک پاییز در زندان» اثر کیست؟ به نظم است یا نثر؟	۲۱
۰/۲۵	شاعر کدام بیت را با «ایهام تناسب» و «اسلوب معادله» آراسته است؟ (الف) مستمع صاحب سخن را بر سر کار آورد (ب) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد آشنایان را در ایام پریشانی پیرس	۲۲
۰/۲۵	در کدام بیت یکی از آرایه‌های ذکر شده نادرست است؟ (الف) صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع (ب) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی (ج) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست (ایهام تناسب - تشبیه - تناسب) مرداد مه و گاه دیش نام نهادند (تضاد - حسن تعلیل - جناس) که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی (تلمیح - مجاز - کنایه)	۲۳
۰/۵	برای هریک از سروده‌های زیر، آرایه مناسبی را برگزینید. (الف) با اهل فنا دارد هرکس سر یکرنگی (ب) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت باید که به رنگ شمع از رفتن سر خندد (حسن آمیزی - مجاز - جناس ناهمسان) آورده مرگ گرم به آغوش تو پناه (تناقض - تضاد - اسلوب معادله)	۲۴
۰/۲۵	مفهوم نمادین «مور» را در بیت زیر بنویسید. «همت اگر سلسله جنبان شود مور تواند که سلیمان شود»	۲۵
۰/۵	در بیت زیر کدام گروه از آرایه‌ها یافت می‌شود؟ «اگر خونین دلی از جور ایام لب خندان پیاور چون لب جام» (الف) تشبیه - تشخیص - تضمین (ج) کنایه - تشبیه - حسن آمیزی (ب) کنایه - استعاره - اسلوب معادله (د) حسن تعلیل - ایهام - استعاره	۲۶
۰/۵	مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. (الف) آسمان جل بودن: (ب) کباده شعر و ادب کشیدن:	۲۷

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۱۰

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: فارسی

صفحه ۴ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
ج	قلمرو فکری	۴
۲۸	معنی ابیات و عبارات زیر را به صورت نثر ساده و روان بنویسید. الف) دیدم ماشاءالله چشم بد دور آقا و اترقیده‌اند. ب) با صدایی مرتعش، لحنی رجزمانند و دردآلود خواند. ج) گفت والی از کجا در خانه خمار نیست د) سر پر ز شرم و بهایی مراسم ه) ای عزیز به خدا رسیدن فرض است. و) در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم. ز) بگن ز پی این اساس تزویر ح) سورت سرمای دی بیداده می‌کرد. ط) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست ی) امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
د	درک مطلب	۴
۲۹	مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد سیاوش بدو گفت انده مدار	۰/۵
۳۰	بیت‌های زیر بیانگر کدام زمینه حماسه هستند؟ الف) چو او را بدیدند برخاست غو ب) مگر کاتش تیز پیدا کند که آمد ز آتش برون شاه نو گنه‌کرده را زود رسوا کند	۰/۵
۳۱	عبارت «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می‌بیند» به کدام ویژگی عاشق اشاره می‌کند؟	۰/۵
۳۲	بیت «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو» با ادبیات انقلاب اسلامی چه مناسبت و پیوندی دارد؟	۰/۵
۳۳	مفهوم بیت «گلّه ما را گله از گرگ نیست / کاین همه بیداد شبان می‌کند» یادآور کدام ضرب‌المثل است؟	۰/۵
۳۴	هریک از ابیات زیر بیانگر کدام وادی عرفانی است؟ الف) روی‌ها چون زین بیابان در کنند ب) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است جمله سر از یک گریبان بر کنند هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است	۰/۵
۳۵	مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید. «یعنی به زبان خودمانی، رندان چنان کلکش را کردند که گویی هرگز غازی قدم به عالم وجود ننهاده بود.»	۰/۲۵
۳۶	منظور از «خواب را مزمه کنید، بچشید ولی سیر نخواهید، ایستاده یا نشسته بخوابید» چیست؟	۰/۲۵
۳۷	در شعر «خندهات را می‌خواهم چون گلی که در انتظارش بودم، گل آبی، گل سرخ کشورم که مرا می‌خواند.» مقصود از «گل آبی» و «گل سرخ» چیست؟	۰/۵
	جمع بارم	۲۰

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۱۰

پاسخنامه درس: فارسی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۱: (۵/۰ نمره)

(ج) معهود: عهد شده

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۷۶)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

(الف) موجود زنده

(ب) بدون رقیب

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۷۴ و ۱۷۶)

پاسخ سؤال ۳: (۲۵/۰ نمره)

خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۷۳)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۰ نمره)

(ب) بهر: اسیر بحر

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۸۶)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

ذوال: زوال

وقاها: وقاحت

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۳۹)

پاسخ سؤال ۶: (۲۵/۰ نمره)

گزینۀ (الف)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(ج) ذله

(ب) غدر

(د) عن قریب

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۳۸)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

متقاعد - امتناع

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۸۹ و ۱۳۶)

پاسخ سؤال ۸: (۲۵/۰ نمره)

گزینۀ (ج)

(الف) مصراع دوم: من از جان «می گویم»

(ج) حذف فعل صورت نگرفته است.

(ب) به جانث سوگند «می خورم»

(د) همان به «است»

(فارسی دوازدهم، صفحه ۵۷)

پاسخ سؤال ۹: (۷۵/۰ نمره)

کار دلیم: مضاف‌الیه مضاف‌الیه (کار دلیم)

(فارسی دوازدهم، صفحه ۵۶)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

(الف) صاحب‌دلان: مضاف‌الیه

(ب) شگرف: صفت

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

پاسخ سؤال ۱۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

(الف) ز یک خورشید گم شده بینی

(ج) جاوید: صفت بیانی

(ب) تو در مصراع دوم نقش تبعی تکرار دارد.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۲۵)

پاسخ سؤال ۱۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

(الف) درست

(ب) نادرست

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۰)

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

به جای خویش دهد: هسته
کردگار دهد: وابسته

(فارسی دوازدهم، صفحه ۳۶)

پاسخ سؤال ۱۴: (۲۵/۰ نمره)

دوان: نشانه جمع
نکته: روان به معنای «جاری»، «ان» صفت فاعلی است و در معنای «ذهن و روح» جزء اصلی کلمه است.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

پاسخ سؤال ۱۵: (۲۵/۰ نمره)

گزینه ج

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۰۵)

پاسخ سؤال ۱۶: (۲۵/۰ نمره)

در چشم‌های تو گل نقش امید را می‌کارم.
تو: مضاف‌الیه

(فارسی دوازدهم، صفحه ۸۶)

پاسخ سؤال ۱۷: (۲۵/۰ نمره)

به هر حالت که بودم با تو بودم میهن ای میهن

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۱۷)

پاسخ سؤال ۱۸: (۲۵/۰ نمره)

ماه آمده به دیدن خورشید صبح زود / خورشید رفته است سر شب سراغ ماه

(فارسی دوازدهم، صفحه ۹۶)

پاسخ سؤال ۱۹: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) سید مهدی شجاعی
ب) عین‌القضات همدانی

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۵۳ و ۹۳)

پاسخ سؤال ۲۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) درست
ب) درست
ج) نادرست (بال - باد ← جناس)

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۵۴)

پاسخ سؤال ۲۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

مهدی اخوان ثالث - نظم

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۱۴)

پاسخ سؤال ۲۲: (۲۵/۰ نمره)

ب) پریشانی: ایهام تناسب دارد و در بیت به معنای گرفتاری است و در معنای آشفتگی مو با زلف تناسب دارد.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۲۹)

پاسخ سؤال ۲۳: (۲۵/۰ نمره)

گزینه ب: جناس ندارد.
الف) داغ: ایهام تناسب / چون شمع: تشبیه / سوخته و شمع: تناسب
ب) سرد و گرم: تضاد / علت ادبی برای نامیدن ماه‌های سال / جناس ندارد
ج) تلمیح به «و ما رمیت اذ رمیت...» / خط: مجازاً نوشته / کوتاه‌دیدگی: کنایه

(فارسی دوازدهم، صفحه ۶۷)

پاسخ سؤال ۲۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) مجاز
ب) تناقض

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۹۷ و ۱۱۵)

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۱۰

پاسخنامه درس: فارسی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

پاسخ سؤال ۲۵: (۲۵/۰ نمره)

مور: نماد ضعف

(فارسی دوازدهم، صفحه ۲۸)

پاسخ سؤال ۲۶: (۵/۰ نمره)

الف) خونین دل: کنایه - جور ایام: استعاره و تشخیص / مصراع دوم: تضمین شعر حافظ

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۵۳)

پاسخ سؤال ۲۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) فقیر بودن

ب) ادعای شعر و شاعری داشتن

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۳۲)

پاسخ سؤال ۲۸: (۴ نمره)

نظر مصحح صائب است.

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۹، ۵۳، ۵۶، ۶۱، ۱۰۳، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۲ و ۱۳۳)

پاسخ سؤال ۲۹: (۵/۰ نمره)

روزگار به انسان‌های آزاد آسیب می‌رساند یا (تقدیرگرایی).

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۰۷)

پاسخ سؤال ۳۰: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) خرق عادت

ب) ملی

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۵)

پاسخ سؤال ۳۱: (۵/۰ نمره)

معشوق همواره در نگاه عاشق زیباست.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۵۵)

پاسخ سؤال ۳۲: (۵/۰ نمره)

به پایان رسیدن دوران غم و اندوه و فرارسیدن ایام امیدواری برای بهبود اوضاع و بشارت دادن به آینده درخشان در انقلاب اسلامی (یا هر مفهوم نزدیک دیگر)

(فارسی دوازدهم، صفحه ۸۶)

پاسخ سؤال ۳۳: (۵/۰ نمره)

از ماست که بر ماست.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۴۲)

پاسخ سؤال ۳۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) توحید

ب) استغنا

(فارسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

پاسخ سؤال ۳۵: (۲۵/۰ نمره)

آن را خوردند (یا از بین بردند)

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۳۹)

پاسخ سؤال ۳۶: (۲۵/۰ نمره)

کاملاً و به صورت عمیق نخوابید.

(فارسی دوازدهم، صفحه ۹۱)

پاسخ سؤال ۳۷: (۵/۰ نمره)

رنگ پرچم کشور شیلی

(فارسی دوازدهم، صفحه ۱۵۱)